

Μακεδονικά

Vol 35 (2006)

Η οικογένεια Δουμπιώτη.

Ερατώ Ζέλλιου-Μαστοροκώστα

doi: [10.12681/makedonika.16](https://doi.org/10.12681/makedonika.16)

Copyright © 2014, ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Ζέλλιου-Μαστοροκώστα Ε. (2011). Η οικογένεια Δουμπιώτη. *Μακεδονικά*, 35, 293–298.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.16>

Jonville, ἔγραφε σὲ μνημόνιό του τὸ 1744 ὅτι τὸ ἐμπόριο εἶχε σταματήσει, ἀφοῦ οἱ ἔμποροι φοβοῦνταν νὰ φέρουν ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸν κίνδυνο μήπως τοὺς τὰ ἀρπάξουν οἱ Τοῦρκοι¹⁷. Αὐτὴν τὴν ἐποχὴ μάλιστα σημειώθηκαν πολλοὶ ἐξισλαμισμοὶ στὴ Μακεδονία¹⁸. Καὶ αὐτὸ συνεχίσθηκε καὶ τὶς ἐπόμενες δεκαετίες σύμφωνα μὲ τὶς ἀναφορὲς Γάλλων καὶ Βενετῶν προξένων τῆς Θεσσαλονίκης¹⁹.

Οἱ παραπάνω πληροφορίες προέρχονται, ὡς ἐλέγχθη, ἀπὸ τὰ γαλλικὰ ἀρχεῖα καὶ δεικνύουν τὰ κοινὰ πάθη Ἑλλήνων καὶ Σέρβων, πρὸς τοὺς ὁποίους οἱ Ἑλληνες ἔτρεφαν μεγάλη συμπάθεια, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὶς ἀναφορὲς τῶν Γάλλων προξένων Θεσσαλονίκης ποὺ μιλοῦσαν γιὰ *delirio* (!) τῶν Θεσσαλονικέων, ὅταν πληροφοροῦνταν γιὰ τὶς σερβικὲς ἐπαναστάσεις, τοῦ 1805 γιὰ παράδειγμα²⁰.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘ. Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΔΟΥΜΠΙΩΤΗ

Μία οἰκογένεια ἡ ὁποία προσέφερε τὰ μέγιστα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ εἶναι ἡ οἰκογένεια Δουμπιώτη ἀπὸ τὰ Δουμπιά¹ Χαλκιδικῆς. Τὴν ἐποχὴ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀρχηγὸς τῆς οἰκογένειας Δουμπιώτη ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ Θεοφίλου, σούμπασης (ἐπόπτης τῶν μουχτάρῃδων) τῶν Μαντεμοχωρίων καὶ εἰσπράκτορας τῶν φόρων τῶν πλουσίων αὐτῶν χωριῶν, στὰ ὁποῖα ἡ κατεργασία τοῦ σιδήρου καὶ ἀργύρου ἀπέφερε πολλὰ κέρδη. Ὁ Κωνσταντῖνος γεννήθηκε γύρω στὰ 1790 καὶ πιθανόν νὰ μυήθηκε στὴ Φιλικὴ Ἑταιρεία ἀπὸ τὸν Ἑμμανουήλ Παπᾶ. Ὅλίγες ἡμέρες μετὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ Πολυγύρου (17 Μαΐου 1821) μὲ τὸν Ἀναστάσιο Χιμεντό ἐπαναστάτησαν τὰ Μαντεμοχώρια. Ὁ Ἑμμ. Παπᾶς τοποθέτησε τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὸν ἀδελφὸ του Βασιλικὸ (Βασίλειο) Δουμπιώτη ὑπαρχηγούς στοῦ σῶμα τοῦ Στάμιου Χάψα. Στό ἄλλο, ἀπὸ τὰ δύο σώματα ποὺ δημιούργησε, ἔγινε ἀρχηγὸς ὁ ἴδιος. Μόλις ἄρχισε ἡ ἐπανάσταση, στὴν ὁποίαν συμμε-

17. Svoronos, *Salonique et Cavalla*, ὁ.π., σ. 123: *De Jonville, Mémoire sur le commerce des Français et des protégés de France à Salonique du 10 mai 1744: «La vente des draps se fait difficilement dans les temps de guerre des Turcs contre les Allemands. C'est ce que l'on a vu dans la dernière. La raison est que les Grecs et les Juifs de craint de n'inspirer aux soldats turcs qui passent sur leurs terres l'avidité du pillage. D'ailleurs, y ayant tout à craindre dans ces temps là pour les voitures, les marchands n'osent entreprendre de faire des envois aux lieux où ils sont accoutumés de débiter cette marchandise».*

18. Ὁ πρόξενος Thomas ἔγραφε τὴν 31 Μαρτίου 1738 γι' αὐτοὺς τοὺς ἐξισλαμισμένους μετὰξὺ ἄλλων: *il y a peu de jours depuis un mois, qu'il n'y en ait quelqu'un qui apostasie* Svoronos, *Salonique et Cavalla*, ὁ.π., σ. 27 καὶ ὁ ἴδιος, *Le commerce*, ὁ.π., σ. 49 (n° 368).

19. Κ. Δ. Μέγτζιος, *Μνημεῖα Μακεδονικῆς Ἱστορίας*, ἔκδ. Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1947, σ. 440: 27 Φεβρουαρίου 1788... ἀπὸ τὴν Νύσσαν ἕως τὰς Σέρρας οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ δέματα βάμβακος, ροῦχα τῆς Λειψίας καὶ ἀπὸ σακκιὰ καφέ ἀπὸ τὰ καραβάνια, ποὺ ἐπιγαινοέρχοντο μετὰξὺ Σεμλίνου καὶ Σερρών. Τὰ ζῶα ποὺ τὰ μετέφεραν τὰ ἄρπασαν οἱ Τοῦρκοι τῶν πέριξ μερῶν ἀπὸ τοὺς ἀγωγιάτες καὶ ἔφηναν μαζί μὲ τὰς οἰκογενεῖας των...

20. ΑΘ. Ε. Καραθανάσης, *1800-1825, Ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ἡ Μακεδονία ἐν μέσῳ θυνέλλης*, ἔκδ. Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 7, 9, 10.

1. Ἡ ἀρχικὴ ὀνομασία Τυμβιά, ἐπειδὴ βρέθηκαν ἀρχαῖοι τύμβοι.

τειχαν καί οἱ ἄλλοι ἀδελφοί Δουμπιώτη, ὁ Ἀστέριος (Στέργιος), φημιζόμενος γιά τό κάλλος του, καί ὁ Νικόλαος, ἔστειλαν τίς οἰκογένειές τους στή Γλώσσα Σκοπέλου.

Οἱ Δουμπιώτες, μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως στή Χαλκιδική στίς 30 Ὀκτωβρίου 1821 (π.ῆμ.), κατά τήν παράδοση μετέβησαν στή Νάουσα καί ἔπεισαν τοὺς ἐκεῖ ὀπλαρχηγούς νά ἐπαναστατήσουν. Στή συνέχεια ἀγωνίσθηκαν στίς μάχες τοῦ Ὀλύμπου καί τῆς Ζαγοράς, ἐνῶ τά μέλη τῆς πολυμελοῦς καί πλούσιας αὐτῆς οἰκογενείας, πού παρέμειναν στή Χαλκιδική, ἐγκατέλειψαν τό χωριό τους καί ἐγκαταστάθηκαν στόν ὄρμο Ἀγνῶντα τῆς Σκοπέλου, ὅπου ἔκτισαν Πύργο, τό γνωστό *κάστρο Δουμπιώτη*². Οἱ Τοῦρκοι ἔκαψαν³ καί τά Δουμπιά τό 1821, ἐπειδὴ ἦταν ἡ πατρίδα τῶν ὀπλαρχηγῶν Ἀστέριου Τσ(ι)αράπα⁴ καί Κωνσταντίνου Πλιάκου, καί ἡ τοπική παράδοση ἀναφέρει ὅτι τό πραγματικό ἐπώνυμο τῆς οἰκογενείας Δουμπιώτη ἦταν Τσ(ι)αράπα ἢ Πλιάκου. Κατόπιν τό χωριό ἔγινε τσιφλίκι κάποιου ἀγᾶ, ἀλλά τό 1850 ἐξαγοράσθηκε ἀπό ὅσους κατοίκους ἐπέστρεψαν μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως –τό ἔγγραφο ὁμῶς τῆς ἐξαγοράς (πωλητήριο τοῦ τσιφλικιοῦ) ἔχει ὑπογραφῆι τό 1853– καί τό 1852 ἐπισκεύασαν ἐκ βάρθρων τόν ναό τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, τόν ὁποῖο εἶχαν καταστρέψει οἱ Τοῦρκοι τό 1821.

Ἀπό τόν ὄρμο Ἀγνῶντα ἔκαναν ἐπιδρομές μέ καράβια στίς ἀκτές τῆς Μακεδονίας γιά νά πλῆξουν τουρκικούς στόχους, ἀλλά καί γιά πειρατεία. Σέ μία τέτοια ἐπιδρομή σκοτώθηκε ὁ Ἀστέριος (Στέργιος) Δουμπιώτης. Κατά τόν στρατηγὸ Νικόλαο Ἰ. Δουμπιώτη⁵ σκοτώθηκε σέ μία ἀπὸ τίς μάχες πού ἔδωσαν οἱ Δουμπιώτες καθώς πήγαιναν ἀπὸ τή Χαλκιδική στή Νάουσα. Ἡ οἰκογένεια Δουμπιώτη κατά τήν ἐπανάσταση ἔχασε πολλὰ μέλη της, μεταξύ τῶν ὁποίων τόν Γεώργιο, τόν Χαρίτωνα καί πολλές γυναῖκες, οἱ ὁποῖες σφαγιάσθηκαν ἀπὸ τοὺς Τοῦρκους σέ μία ἐνέδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας *Κωνσταντῖνος* εἶχε συγκροτήσει σῶμα 200 ἀνδρῶν. Μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως καί στή Νάουσα καί τόν Ὀλύμπο μέ τόν Ἀναστάσιο Καρατάσο, τοῦ ὁποίου ἦταν συνεργάτης, βοήθησαν τόν Γεώργιο Καραϊσκάκη στήν ἐκκαθάριση τῶν Ἀγρᾶφων ἀπὸ τά τουρκικά ἀποσπάσματα. Στίς 19 Ἰουνίου 1823 ὁ *Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας* Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἔστειλε ἐπιστολές πρὸς τοὺς Θεσσαλομακεδόνες ὀπλαρχηγούς, στόν καθένα χωριστά, μεταξύ τῶν ὁποίων καί στόν Κωνστ. Δουμπιώτη⁶, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος καί τά ἐπόμενα ἔτη σέ πολλές μάχες στή Ν. Ἑλλάδα μέ τόν Ἀναστ. Καρατάσο, τόν Ἀγγελή Γάτσο, τόν Νικόλαο Κριεζώτη κ.ἄ. καί τραυματίσθηκε πολλές φορές.

Ἡ μεγάλη προσφορά του πρὸς τήν πατρίδα ἀποδεικνύεται καί ἀπὸ τά παρακάτω ἔγγραφα:

ἀρ. 1181 ἡ Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ

Πρὸς τοὺς Ἐπιστατοδημογέροντας τῆς Νήσου Σκοπέλου ἔλαβεν ἡ Διοίκησις τὴν ἀπὸ 24 τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἀναφορὰν σας καί τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα περὶ τοῦ νὰ

2. Ἐρ. Ζέλλιου-Μαστροζώστα, *Χαλκιδική: Ἐπαναστάσεις κατὰ τὴν τουρκοκρατία-Μακεδονικὸς Ἀγῶνας*, Μαϊανδρος, Θεσσαλονίκη 1966, σ. 67.

3. Ἰ. Κ. Βαδραβέλλης, *Οἱ Μακεδόνες εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας 1796-1832*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1950, σσ. 101, 319.

4. Δ. Ε. Μουστάκας, «Δουμπιά», *Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδεια*, τ. Θ', σ. 520.

5. Ζέλλιου-Μαστροζώστα, *ὁ.π.*

6. Ἀπ. Βακαλόπουλος, *Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ*, τ. 6, Χ.Ε., Θεσσαλονίκη 1982, σ. 529.

διορισθῇ ὁ στρατηγὸς Δουμπιώτης Πολιτάρχης τῆς νήσου σας πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἀταξιῶν τῶν στρατιωτῶν καὶ συμπολιτῶν σας ἐγνώσθησαν ὅθεν καὶ ιδεάζεσθε ὅτι οἱ πολιτάρχαι πρὸ πολλοῦ κατηργήθησαν καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνῃ ὁ στρατ. Δουμπιώτης πολιτάρχης εἰς τὴν Νῆσον σας, ἐπειδὴ ἐδιορίσθη νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ αὐτὸς καὶ ὅσοι ἄλλοι δύνανται νὰ φέρωσι ὅπλα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν παροῦσαν κρίσιμον περίστασιν, διὰ τοῦτο ἡ διατήρησις τῆς εὐταξίας ἀφιεροῦται εἰς τὴν εὐγένειάν σας καὶ προτρέπεσθε νὰ παρακινήσητε ὅλαις δυνάμεσί τους ὅσοι ἡμποροῦν νὰ φέρωσι ὅπλα νὰ ἐκστρατεύσωσιν ὅσον τάχος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὴ ἡ περίστασις εἶναι κρίσιμος, ὡς εἴρηται, καὶ ἀπαιτεῖται ὅλων τῶν ὁμογενῶν ἡ σύμπραξις καὶ συνδρομὴ εἰς καταπολέμησιν τοῦ ἐχθροῦ τῆς πατρίδος καὶ τῆς πίστεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11ῃ Ἰουνίου 1826⁷

Τό 1825, μετὰ ἀπὸ εἰσήγησιν τοῦ Ἰωάννη Κωλέττη, τιμήθηκε μέ τόν βαθμὸ τοῦ στρατηγοῦ, ὁ Καποδίστριας τοῦ ἔδωσε τόν βαθμὸ τοῦ χιλιάρχου⁸ καὶ ἐπὶ Ὅθωνος, ὁ ὁποῖος τόν ἐκτιμοῦσε γιὰ τὴ μεγάλη προσφορὰ του στὴν πατρίδα, ἀποστρατεύθηκε μέ τόν βαθμὸ τοῦ ταγματάρχου, ἐπειδὴ συμμετεῖχε σέ ὁρισμένα γεγονότα κυρίως κατὰ τῆς ἀντιβασιλείας⁹. Πέθανε στὴ Χαλκίδα πρὶν τὸ 1865, καὶ ἄφησε τὴ γυναῖκα του Σουλτάνα καὶ τὶς τρεῖς θυγατέρες του σέ μεγάλη ἔνδεια, ἀφοῦ κατὰ τὴ διάρκειά του ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας ξόδεψε τουλάχιστο 10.274 γρόσια ἀπὸ τὴν προσωπικὴ του περιουσία, ἀλλὰ καὶ ἐξαιτίας τῶν ἀγωγῶν καὶ ἀποζημιώσεων γιὰ τὴν πειρατικὴ δράση του. Γ' αὐτὸ ἡ γυναῖκα του στὶς 24 Μαΐου 1865 ἔστειλε ἀπὸ τὴ Χαλκίδα ἐγγράφο «Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα ἐκδούλευσιν Σεβ. Ἐπιτροπείας»¹⁰ μέ τὸ ὁποῖο αἰτεῖται χρήματα ἢ ἐθνικὴ γῆ, ἐπειδὴ δὲν ἔλαβε ποτὲ νόμιμη σύνταξιν ἢ περίθαλψιν.

Ὁ Βασιλικὸς (Βασίλειος) ὑπηρέτησε ἐπίσης καθ' ὅλο τὸν ἀγῶνα, ἔλαβε μέρος σέ πολλές μάχες καὶ στὴ Ν. Ἑλλάδα, γι' αὐτὸ τὸ 1825 ἔλαβε τόν βαθμὸ τοῦ χιλιάρχου:

7. Γ.Α.Κ. Γεν. Γραμ., φάκ. 187.

8. Γ.Α.Κ. Ὑπ. Δικαιοσύνης, φάκ. 29:

Ἐπειδὴ καὶ ἡ Νῆσος μας δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑποφέρει τὰς καθημερινὰς ἀταξίας καὶ κατὰ-χρήσεις τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐπειδὴ μόνῃ ἡ Καγκελαρία Σκοπέλου δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἰσάξῃ τὴν κοινὴν εὐταξίαν καὶ ἡσυχίαν ὅλων τῶν κατοίκων ἐντόπιων καὶ ξένων, ἄνευ τῆς ὑπερασπίσεως ἐνὸς Στρατηγοῦ τῆς Ἑλλ. Διοικήσεως. Ἐπειδὴ ὁ Γενναιοτάτος Στρατηγὸς Κ. Κων. Δουμπιώτης ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ τούτου πολέμου κατέφυγε εἰς τὴν νῆσον μας καὶ ἔζησε τιμίως ὑπερασπιζόμενος τὰ δίκαια τῆς Πατρίδος μας, ζητοῦμεν παρὰ τῆς γενναιότητός του τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῆς τοπικῆς ἡμῶν Καγκελαρίας ἵνα, ὅστις εἴτε ἐντόπιος εἴτε ξένος εἴτε στρατιώτης ἤθελε παρακούσῃ τὰς διαταγὰς τῆς αὐτῆς Καγκελαρίας καὶ ἤθελε κάμει καταχρήσεις καὶ ἀταξίας, ὁ τοιοῦτος νὰ παιδεύεται καὶ περὶ τούτου δίδει τὸν ἀδελφὸ του Κ. Βασιλικὸν διὰ νὰ παρευρίσκειται εἰς τὴν Καγκελαρίαν καὶ νὰ ἐκτελεῖ τὰς παρὰ τῶν ἐπιστατοδημογερόντων θεωρουμένας ὑποθέσεις καὶ περὶ ταύτης τῆς Ἐκτελεστικῆς δυνάμεως νὰ μὴ ζητεῖ ὁ στρατηγὸς Κων. Δουμπιώτης παρὰ τῆς τοπικῆς Καγκελαρίας οὔτε ὀβολόν, ἐκτὸς τοῦ διορισμένου Μηνιαίως Κ. Βασιλικοῦ μετὰ τῶν ἀναγκαίων στρατιωτῶν. Διὸ γέγονε τὸ παρὸν κοινοσφράγιστον ἡμῶν γράμμα καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς Γενναιότητός του εἰς ἐνδειξιν.

Τῇ 29ῇ Ἰουνίου 1826 ἐν Σκοπέλῳ

Τ.Σ. Οἱ Πρόκριτοι καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Σκοπέλου.

9. Ε.Β.Ε./Τ.Χ.Ο., Ἀρχεῖο Ἀγωνιστῶν, Κ. 51, φάκ. 31, ἀρ. ἐγγρ. 26386· ὁ Γ. Χ. Χιονίδης, «Οἱ εἰς τὰ μητρώα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἀναγραφόμενοι Μακεδόνες», *Μακεδονικά* 12 (1972), γράφει ὅτι τὸ 1830 ἔγινε πεντακοσάρχος.

10. Ε.Β.Ε./Τ.Χ.Ο., Ἀρχεῖο Ἀγωνιστῶν, Κ. 51, φάκ. 31, ἀρ. ἐγγρ. 26386, 26387, 26388, 26389.

Περίοδος 7
ἀριθμ. 4699

2370

Προσωρινή Διοίκησης τῆς Ἑλλάδος
τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Πολεμικοῦ
Πρὸς τὸν κύριον Βασιλικὸν Δουμπιώτην,

Ἡ Σεβ. Διοίκησης διὰ τὰς πολλὰς περὶ τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σου, δι' ἐπιταγῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 5490 σέ προοιβάξει εἰς τὸν βαθμὸν τῆς χιλιαρχίας. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἐνῶ σοὶ δίδει τὴν ἀγαθὴν ταύτην ἀγγελίαν, σοὶ ἐγκλείει ἀντίγραφον τῆς ῥηθείσης ἐπιταγῆς, βέβαιον ὅτι περὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως τιμὴ αὕτη θέλει ἐξάψη εἰς τὴν καρδίαν σου νέον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ζῆλον εἰς περισσότερας ἐκδουλεύσεις.

Τὸ παρὸν ἐπέχει τύπον Διπλώματος, δι' οὗ θέλουν σέ γνωρίζει τοιοῦτοι ἅπαντες οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας, ἕως οὗ σοὶ δοθῇ ἐν τάξει τὸ καθ' αὐτὸ εἰς καιρὸν ἀρμοδιότερον.

Τῇ 26ῃ Μαρτίου 1825
Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου
Ἀδάμ Δούκας
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Δημ. Τομαρᾶς¹¹

Προικοδοτήθηκε¹² ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ κράτος ἀνθυπολοχαγὸς καὶ πέθανε πιθανόν στὴ Νέα Πέλλα Ἀταλάντης, ἄγνωστο¹³ πότε. Μία ὁμῶς αἴτηση τῆς χήρας αὐτοῦ Μαρίας μετ' ἡμερομηνία 7.6.1865, μετ' ἡν ὁποία αἰτεῖται σύνταξη, ἀναφέρει ὅτι ἀπεβίωσε τὸ 1853 καὶ ἄφησε τέσσερα ὄρφανά, τὸν Θωμᾶ, τὴν Εὐαγγελίτσα, τὴν Αἰκατερίνη καὶ τὴ Μαλαμάτω.

Καὶ ὁ Νικόλαος¹⁴ ἀγωνίσθηκε καθ' ὅλη τὴ διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ διετέλεσε ὑπαρχος στὴ χιλιαρχία τοῦ Τσάμη Καρατάσου. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐγκαταστάθηκε στὴ Νέα Πέλλα Ἀταλάντης, ὅπου πέθανε πρὶν τὴν 20ὴν Αὐγούστου 1865, ἡμερομηνία τῆς αἰτήσεως¹⁵ τῆς συζύγου του Τριγῶνας, μετ' ἡν ὁποία αἰτεῖται ἀποζημίωσιν γιὰ τὴν προσφορὰ τοῦ συζύγου τῆς στήν πατρίδα. Καὶ ὁ δήμαρχος Νέας Πέλλας βεβαιώνει γιὰ τὴν πενία τῆς 65 ἐτῶν συζύγου καὶ τῆς 25 ἐτῶν θυγατέρας τοῦ Νικολάου Δουμπιώτη.

Ὁ Ἐμμανουήλ¹⁶ Δουμπιώτης τοῦ Βασιλικοῦ (Βασιλείου) ἀναφέρεται στὰ ἀρχεῖα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἀλλὰ δέν ἔχουμε ἄλλες πληροφορίες. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐγκαταστάθηκε στὴ Νέα Πέλλα Ἀταλάντης.

Ὁ Ἰωάννης¹⁷ Δουμπιώτης ἦταν υἱὸς τοῦ Νικολάου. Νεώτατος στὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 πολέμησε στίς Σποράδες, τὴν Εὐβοία καὶ τὴν Ἀττική. Τὸ 1854 ἔλαβε μέρος μετ' ὁ Τσάμη Καρατάσο¹⁸ στὴν ἐπανάστασιν στὴ Χαλκιδική, ἀλλὰ τὸ σῶμα του φό-

11. Βλ. ὁ.π. (σημ. 10) φάκ. 29, ἀρ. ἐγγρ. 26393.

12. Χιονίδης, ὁ.π., σ. 41.

13. Βλ. ὁ.π. (σημ. 10) φάκ. 29, 26390, 26391, 26392, 26394.

14. Βλ. ὁ.π. (σημ. 12) ὁ Χιονίδης γράφει: Δουμπιώτης Δ. Νικόλαος, δηλαδὴ δέν τὸν ἀνέφερεται ὡς υἱὸ τοῦ Θεοφίλου.

15. Βλ. ὁ.π. (σημ. 10) φάκ. 32, ἀρ. ἐγγρ. 26381, 26382.

16. Βλ. ὁ.π. (σημ. 12), φάκ. 30, ἀρ. ἐγγρ. 26383, 26384, 26385.

17. Γ. Δ. Κορομηλάς, «Δουμπιώτης», Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδεια, τ. Θ', σ. 520.

18. Βλ. Ζέλλιου-Μαστοροκόστα, ὁ.π., σ. 45.

νευσε ἀπὸ παρεξήγηση Ἑγγλο ναύτη, φυλακίσθηκε στίς φυλακές τοῦ Μεντρέσέ καί πέθανε τὸ 1882.

Ὁ Κοσμάς¹⁹ Δουμπιώτης ἦταν υἱὸς τοῦ Ἀστερίου (Στέργιου). Γεννήθηκε τὸ 1820 ἢ ὀλίγο ἀργότερα. Κατατάχθηκε στὸν στρατὸ σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν καί ἐγινε ἀξιωματικός τοῦ πεζικοῦ. Ἡ Μακεδονικὴ Ἐπιτροπὴ τὸν διόρισε ἀρχηγὸν τῆς εἰς Ὀλυμπιον στρατείας²⁰ τὴν 1η Φεβρουαρίου 1878. Ἀποβιβάσθηκε μὲ τὸ σῶμα τοῦ τῆς νύκτα τῆς 15ης πρὸς 16ης Φεβρουαρίου στὴ θέσιν Πλάκα Λιτοχώρου καί ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1878 ἄρχισε²¹, ἀλλὰ σύντομα ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς ἐπαναστάτες νὰ δεχθοῦν τὴν ἀνακωχή. Στὴν Ἀθήνα ἐπέστρεψε στίς 3 Μαΐου τοῦ ἰδίου ἐτους. Τὸ 1885 ὡς διοικητὴς τάγματος Εὐζώνων διακρίθηκε στίς συγκρούσεις τῆς 7ης καί 8ης Μαΐου μὲ τοὺς Τούρκους στὴ Θεσσαλία. Ἀποστρατεύθηκε μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ συνταγματάρχου τὸ 1896. Τὸ 1908-1910 ἦταν Πρόεδρος τοῦ Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου τῶν Ἀθηνῶν, πού ἀγωνιζόταν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση ὅλης τῆς Μακεδονίας. Ἐμείνε ἀγαμῖος καί πέθανε στίς 24 Μαΐου 1922 στὴ Νέα Πέλλα Ἀταλάντης.

Ὁ Νικόλαος²² Δουμπιώτης ἦταν υἱὸς τοῦ Ἰωάννου. Γεννήθηκε τὸ 1866 στὴν Ἀταλάντη. Ἐλαβε μέρος στὸν πόλεμο τοῦ 1897 ὡς ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 4ου συντάγματος πεζικοῦ. Τὸν Μάιο τοῦ 1907 πέρασε στὴ Μακεδονία καί ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγία ἐθελοντικοῦ σώματος 76 ἀνδρῶν. Μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Τέλλου Ἀγαπηνοῦ (καπετάν Ἑγγρα) ἐγινε ἀρχηγὸς τῶν σωμάτων τῆς περιοχῆς Βερμίου, δηλαδὴ ἀντικατέστησε τὸν καπετάν Ἑγγρα. *Εἰς τὸ σῶμα Βερμίου... ὑπηρετήσαν... Δουμπιώτης Νικόλαος, λοχαγὸς πεζικοῦ (καπετάν Ἀμύντας)... ὑπηρετήσεν καί ὡς ἀρχηγὸς σώματος Ναούσης... ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1907 μέχρις Ὀκτωβρίου ἰδίου 1907*²³, γράφει ὁ Δ. Κάκκαβος στὰ Ἀπομνημονεύματά του. Συγκρούσθηκε ἐπανειλημμένως μὲ δύο κυρίως συμμορίες Βουλγάρων πού ταλαιπωροῦσαν τοὺς ντόπιους, ἀποκατέστησε τὴν τάξιν στὴν περιοχὴ καί ἀνύψωσε τὸ ἠθικὸ τῶν Ἑλλήνων. Στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους ἔλαβε μέρος ὡς ταγματάρχης. Ἀποστρατεύθηκε τὸ 1923. Σὺζυγός του ἦταν ἡ κόρη τοῦ ποιητῆ Γεωργίου Σουρῆ Μυρτώ. Πέθανε τὸ 1951.

Ὁ Δημήτριος²⁴ Δουμπιώτης ὑπηρετήσε στὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα ὡς πράκτορας Α΄ τάξεως. Ἦταν στρατιωτικὸς ἰατρός καί μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ ὑπιάτρου τὸ 1908 διηύθυνε τὸ ἐλληνικὸ κέντρο στὴν Καστοριά.

Ὁ Ἰωάννης Δουμπιώτης ἦταν υἱὸς τοῦ Νικολάου (καπετάν Ἀμύντα). Σπούδασε νομικά καί σκοτώθηκε στὴν Β. Ἡπειρὸ στὸν ἐλληνοῖταλικὸ πόλεμο τοῦ 1940.

Στὴν οἰκογένεια Δουμπιώτη²⁵ πρέπει νὰ ἐντάξουμε καί τὸν Ἀθανάσιο Τζάκα, ἀνεψιὸ τοῦ Κωνσταντίνου Δουμπιώτη, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος στὴ μάχη στὸ Τρίκερι, στὸ Νεόκαστρο (Πύλο) τῆς Πελοποννήσου ἐναντίον τοῦ Ἱμπραήμ, στὸν Πειραιᾶ κατὰ

19. Βλ. ὁ.π., σσ. 63-74.

20. Ἰ. Νοτάρη (ἐπιμ.), *Ἀρχεῖον Στεφάνου Νικ. Δραγούμη. Ἀνέκδοτα ἔγγραφα γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1878 στὴν Μακεδονία*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1966, σ. 58, ἀρ. 2.

21. Βλ. ὁ.π., σσ. 64-65, ἀρ. 9.

22. Βλ. Ζέλλιου-Μαστοροκώστα, ὁ.π., σσ. 112, 113.

23. Δ. Κάκκαβος, *Ἀπομνημονεύματα. Μακεδονικὸς Ἀγὼν*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1972, σ. 111, 173.

24. Ἀρχ. Ὑπ. Ἐξ., φ. 1908, ΑΑΚ/ΣΤ΄, Ζ΄, ἐπιστολὲς μὲ ἡμερ. 27.10.1908, 11.11.1908. (Ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ Κ.Ε.Μ.Ι.Τ τοῦ Μουσείου Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα).

25. Εὐχαριστῶ τὸν κ. Παπαοικονόμου Νικόλαο, γραμματέα τοῦ δημοτ. διαμερίσματος Δουμπιῶν, γιὰ τὰ στοιχεῖα πού μοῦ ἔδωσε γιὰ τὴν οἰκογένεια Δουμπιώτη.

τοῦ Κιουταχῆ. Στά ἀρχεῖα τῶν ἀγωνιστῶν ἀναφέρεται ὡς ὑπαξιωματικός Β΄ τάξεως. Μετά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ν. Ἑλλάδος πρέπει νά ἔμεινε στή Σκόπελο.

Αὐτοί εἶναι ὀλίγοι ἀπό τοὺς Χαλκιδικεῖς πού ἀγωνίσθηκαν *γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἀγία καί τῆς πατρίδος τήν ἐλευθερία.*

ΕΡΑΤΩ ΖΕΛΛΙΟΥ-ΜΑΣΤΟΡΟΚΩΣΤΑ